

ARQUEOCEC

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 3

Suplement del núm. 21

Març 2013

L'evidència humana més antiga del Pirineu data de fa 200.000 anys

Les troballes fetes al Pallars Jussà desestimen com a més antigues les restes de fa 10.000 anys

L'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES) ha descobert, durant unes excavacions a la cova de les Llenes de la Conca de Dalt (Pallars Jussà), les evidències de vida humana més antigues del Pirineu, que daten de fa 200.000 anys.

Aquestes troballes han demostrat que l'ocupació humana a la zona és molt més antiga del que fins ara es creia, ja que els jaciments més antics que es coneixen tenen 10.000 anys d'antiguitat. Ara, els nous descobriments situen la presència d'homínids a la zona a l'època neandertal.

Entre les restes trobades hi ha eines lítiques de pedra fabricades pels primers pobladors del Pirineu, com bifaços esmolats, ascles o nuclis. També s'han identificat restes òssies d'animals, com óssos i lleons de les caveres, hienes, llops i rinoceronts.

Aquesta descoberta ha canviat completament el coneixement que fins ara es tenia de la prehistòria al Pirineu. Els arqueòlegs sospiten que la cronologia de la presència humana a la zona podria arribar fins als 300.000 anys d'antiguitat, per la qual cosa s'ampliaran els treballs arqueològics amb l'objectiu de desenterrar noves restes que permetin recuperar la forma de viure de les poblacions neandertals.

**Museu d'Arqueologia
de Catalunya**

El patrimoni arqueològic subaquàtic pateix des de fa molt de temps un greu problema d'espoliació i destrucció.

La seva conservació depèn de tots nosaltres. Si tens alguna informació que pugui ser d'utilitat, truca'ns.

Contribuirem a preservar aquest bé comú.

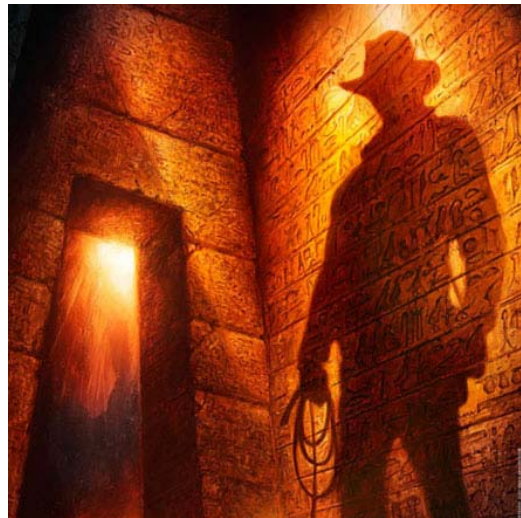
Espoliadors del patrimoni

“Els Mossos desarticulen una xarxa que venia peces arqueològiques per internet. Els detinguts havien trobat fins a 15.000 objectes, sobretot monedes, amb detectors de metalls.” Aquest text es correspon a una informació publicada en premsa al maig de 2009. Els Mossos d'Esquadra van detenir vuit persones, que utilitzaven detectors de metalls per recuperar objectes de jaciments històrics, bàsicament, als municipis lleidatans de Cervera i Belianes. Les peces les venien a través d'internet a diferents països, com els Estats Units, Alemanya o Nova Zelanda. Un dels detinguts havia obtingut entre 60.000 i 70.000 euros amb el contraban. Un cas únic? Potser únic des del punt de vista d'una gran operació portada pels Mossos en aquest àmbit del patrimoni. Però no pas únic... Això de l'espoli fa molt que es practica. Hi ha qui diu que és el segon ofici més antic del món...Fa uns mesos, arran d'una trobada amb periodistes, per presentar la descoberta d'una peça arqueològica, als especialistes se'ls va “escapar” una frase: “Farem més troballes, si no és que algú hi entra abans...” Com? Automàticament surten els termes associats: espoli, pirateria, mercat negre...delinqüència. I no cal anar a les piràmides d'Egipte per parlar d'espoli. Segons la Interpol aquests delictes ocupen el tercer lloc en el rànquing dels delictes que mouen més diners. Parlem d'un “negoci” que només va per darrere de les drogues o el tràfic d'armes. Les xifres són bilionàries.

A Itàlia, dels espoliadors de jaciments en diuen *tombaroli*, de tomba. A Sud-amèrica són *huaqueros* (Perú) o *guaqueros* (Colòmbia), perquè saquegen las huacas, les fosses antigues. A Múrcia en diuen *toperos*, de talp, en castellà topo. I també se'ls anomena *piteros*, perquè molts fan servir –segons en quin tipus de jaciment–, el detector de metalls. A casa nostra se'ls anomena *clandestins*, *furtius*, *pirates*. El furtiu és la persona que fa excavacions o prospeccions arqueològiques sense tenir permís per fer-ho.

Segons Joan Carles Alay, arqueòleg i criminòleg, assegura que els furtius que entren en

un jaciment arqueològic, segons el seu grau de cultura, saben que el que fan no és correcte. A la dècada dels vuitanta, explica, que els furtius, els saquejadors del patrimoni eren habituals...”A vegades dic que he estat més policia que arqueòleg. El tema dels furtius m'ha interessat particularment. Jo sabia que hi havia furtius a Burriac, a Cabrera de Mar, i em vaig dedicar, a veure si els enxampava. I els vaig enxampar “in fraganti”. Quan la Guàrdia Civil els va preguntar què feien en un sot, a cops de pic i pala, van respondre que feien esport. Els van caure 200.000 i 300.000 pessetes de multa a cadascun dels dos furtius. Gens malament per

a l'any 1986.” “Aquell cas va ser l'inici d'un canvi, començava a haver-hi més sensibilització. Se li havien cedit les competències a la Generalitat, hi havia ganes de fer coses i diferenciar-se. Tenim una llei que protegeix el patrimoni, però tot i així...la llei catalana, específica, data del 1993, la llei és ajustada, i oberta a interpretació”

L'inici de la col·laboració d'Alay amb Mossos va ser intensa. “Els en tenien moltes ganes, i jo tenia un munt d'informes, noms, matrícules de cotxe, de tot...magnífic!, es desplaçaven, es movien.” Actualment, comenta Alay, un dels problemes greus és que no es denuncia res. “Si vas a Mossos et diran que en l'últim any han tingut un sol cas. Però si vas a l'Associació d'Arqueòlegs de Catalunya et diran que és un drama, que està infestat. Com que no es denuncia!

